Է. ՏԱՐԻ 1864 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՄՈՒՆ 23 ԱՐԵԳ 4382 — Հ. Տ. 31 ՄԱՐՏ 1890 — Ն. Տ. 12 ԱՊՐԻԼ 1890 — ՀԻՃՐ. 22 ՇԱՊԱՆ 1307 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ԱՌՕՐԵԱՅ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Գալատիոյ գրասենեակի տարեկան	160
» » Եւրոպայի » »	80
» » Ամերիկայի » »	40
Դուռնայ » »	200
» » Պրուսիոյ » »	100
Օտար երկրներու տարեկան գին	56
» » վեցամեայ	28

Դիրս գրելու լրագրոյ մասին նամակագրութիւնները եւ լրագրին եւ գրասենեակին հետ գրագրութիւնները՝

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده‌سی آره‌وه‌سنه غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK Noradounghian Han, Galata CONSTANTINOPLE

Կ. ՊՈԼԻՍ, 31 ՄԱՐՏ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԶԱՏԻԿ

Անկրօն հասարակութիւն չկայ։ Հնութեան իմաստասէրք ոմանք, մանաւանդ Հնդիկք և Յոյնք, անձնասրեալ Աստուծոյ մը գաղափարը մերժելով հանդերձ, յօրինեցին կարգ մը վարդապետութիւններ որոց ամբողջութիւնը կրօն մը, կամ լաւ եւս՝ կրօններու շարք մը կը կազմէր։ Եւ որ աւելին է՝ չիրցան իրենց անմիջական հետեւողներն արգիլել զանազան աստուածութիւններ պաշտել, կրօնային զանազան արարողութեամբ։

Իրաւ, Վոլթէր կը գրէ թէ «օրէնքներու ոյժով կարելի է գոյութիւն ունենայ և կանգուն մնայ անաստուած ընկերութիւն մը, որ աւելի հանդարտիկ և բարգաւաճ լինի քան մեր առանց աստուածաբաններու և ազանդաւորներու ընկերութիւն մը»։— Բայց անաստուածներու ընկերութեան մը մէջ պատահելիք բանը դիւրաւ կարելի է գուշակել։ Անաստուածութիւնն իսկ կրօն մը պիտի ընեն այդ մարդիկ։ Փոխանակ Մեծ Արարչին եկեղեցիներ կանգնելու, Մեծ Ոչնչութեան ի պատիւ տաճարներ պիտի չինեն, յորս Աստուծոյ դէմ պիտի քարոզեն, ճիշդ ինչպէս հիմակ անաստուածներուն դէմ կը քարոզուի, և գուցէ պիտի ճանաչենք

որ մարդկային բովանդակ կենաց թափանցող ոյժ մը գառնայ սոյն հաւատք, ընկերային խնդիրները քրիստոնէական պատուիրանաց համեմատ լուծելու լաւագոյն միջոցը ձեռք բերուած կը լինի։ Եկեղեցւոյ պաշտօնեայք յարմանուն եռանդեամբ ու խնամքով պէտք է սատարեն այն ճգանց որոց նպատակն է գործաւոր դասուց բարոյական ու նիւթական վիճակը բարւոքել, և մանաւանդ այն հաստատութեանց և ձեռնարկութեանց որք ընկերական թշուառութիւններն տիսրել և ամոքել կը միտին։»

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՒԱԳԱԺՈՂՈՎԸ

Հիւսիսային, հարաւային և կեդրոնական Ամերիկայի պատուիրակներէն ի Ուաշինկթըն ժամանակէ մ'ի վեր նիստեր ընող Աւագաժողովն ի դերեւ ելաւ։ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը չատ պատիւներ բրաւ պատուիրակներուն, հաց-կերոյթներ տուաւ և զբօսական պտոյտներ ընել տուաւ անոնց։ բայց Հարաւային Ամերիկայի պատուիրակները կը տեսնեն թէ իրենց վաճառականութիւն ելրոպոյ հետ կ'աւելնայ իսկ Միացեալ Նահանգաց հետ կը պակսի, և հետեւապէս հարկ չեն տեսներ Միացեալ Նահանգաց հետ մաքսային այնպիսի միութիւն մը կնքելու որով եւրոպեան հրապարակները պիտի փակին իրենց առջեւ։ Միացեալ Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Պլէն այսպիսի միութենէ մը զատ նաեւ Հիւսիսային Ամերիկայի մէկ ծայրէն մինչեւ Հարաւային Ամերիկայի միւս ծայրն երկաթուղւոյ երկար գիծ մը կ'ուզէր հաստատել, բայց Հարաւային Ամերիկայի պետութիւնք կը խորհին որ երբ վաճառականութիւնը շահ տեսնէ մեծ գծի մը շինութեան մէջ, ինքնին կը ձեռնարկէ, և իրենց չի վերաբերիր՝ գլխաւորապէս Հիւսիսային Ամերիկայի շահուն համար՝ այնպիսի ձեռնարկութեան մը զոհողութեանց ներքեւ մտնել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մայր-Դիւանի Ազգային Ժողովոյ

Ս. Զատկի պաշտօնական շնորհաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ս. Յարութեան երկրորդ օրն, երկուշաբթի, 2 Ապրիլ, ժամ ճիշդ 7ին, Ազգային Պատրիարքարանի մէջ։

Հետեւաբար կը փութամք հրաւիրել Ազգային Երեսփոխանութիւնը, Վարչութեան կրօնական և քաղաքական ժողովները, Տեսուչ խորհուրդները, Թաղական խորհուրդներն, Հոգաբարձութիւններն և այլ ազգային պաշտօնական մարմիններն որ բարեհաճին նոյն օրն որոշեալ ժամուն գալ համախմբել ի մեծ դահլիճն Պատրիարքարանի և ապա՝ առաջնորդութեամբ Մայր-Դիւանի՝ ներկայանալ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Սոյն կարգադրութիւնն յատկապէս կը յանձնարարուի թէ՝ հանդիսին շուքը պահելու և թէ՝ տարաժամ այցելութեանց առթիւ անպատեհութեանց տեղի չտալու համար։

Կը խնդրենք թէ, հանդուցեալ Պրլբխտանեան Գրիգոր էֆէնտիի ժառանգորդաց կողմէ՝ Վեր. Ուենճեան Արիկ էֆէնտիի ձեռամբ 500 լիրա նուիրուեր է ի Նպաստ Ազգային Հիւանդանոցի վերայինութեան։

Նոյնպէս, հանդուցեալ Գրիգոր էֆէնտի Խասգիւղի Ս. Ներսիսեան վարժարանի մէջ աշակերտած բլալով, 50 լիրա եւս բարեհաճած են նուիրել ի Նպաստ նոյն վարժարանի փիրակառուցման։

ՍԿԻԻՏԱՐԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Յառաջիկայ ապրիլ 29ին ձայնական և գործական մեծ նուագահանդէս մը պիտի տրուի Թեւթոնիա սրահին մէջ, ի Բերա, ի Նպաստ Սկիւտարու Ս. Խաչի վարժարանաց, ընդ հովանաւորութեամբ յատուկ մասնախմբի մը, և անձնուէր գործակցութեամբ գերմանական նուագերգու ընկերութեանց գլխաւոր անդամոց և նուագածուաց կատարեալ խմբի մը, առաջնորդութեամբ Պ. Փոլ Լանկէի։

Ըստ խնդրանաց թաղիս ճիրվէճեան պատուաւոր ընտանեաց, Արժ. Տ. Վահան Ս. վարդապետ Յակոբեան Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ յեկեղեցւոջ թաղիս Ս. Զատկի երրորդ օրն ի յիշատակ հոգւոյ իւրեանց հանգուցեալ մօր։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Կէտրիկ-փաշայի
Ատենադպիր
Գ. Մ. ԱԼԵՔՍԱՆԱՐԵԱՆ

Մեզպուրեան անունք. իրենց բարի սովորութեանը համեմատ, 14 ազգասէրներ աղջկանց՝ զատկի հանդերձներ պատրաստած են։ Հանդերձագիրը, որուն կը մասնակցին նոյն հաստատութեան տեղացի եւ գաւառացի ընտանեաց սանունք ալ, իրենց մէջ կը հանգանակուի, իրենք կը ձեւեն ու կը կարեն խնամով։

41 շրջազգեստ արուած են Իմատիէի գպրոցի։

3 հատ՝ Մեզպուրեան գպրոցի աղքատ սանիկներու։

14 փաթօ ալ կարուած են միայն՝ գուրսէն յանձնարարեալ։

Գովելով այս գթութեան ձեռնարկութիւնը, որ քրիստոնէութեան գործնական է, արժան է շնորհել Օր. Փիրատա Առաքելեան, կարի եւ ձեւի Վարժուհին, որ անխոսիկ՝ մեծ գործունէութիւն եւ աջողակութիւն ցոյց կուտայ իր արուեստի մէջ։

Յառաջիկայ հինգշաբթի, Զատկան տօնին առթիւ, Դալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն մէջ յատկապէս կանանց համար հանդիսաւոր Պատարագ պիտի մատուցուի։

ՔՆԱՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԵՐԱՑԻ ԱՂՔԱՏՆԵՐԸ

Քնար Ընկերութիւնը որոյ մասին բաւական խօսուեցաւ և որոյ անցեալ տարւոյ Զուխաճեան և Շահլամեան Նուագահանդէսներու մասնակցութիւնը լաւ տպաւորութիւն թողուց, այս տարի առաւել վարժ, առաւել յառաջդիմած, երաժշտական եղանակը փակելէ առաջ որոշած է նուագահանդէս մը տալ։

Նոր կիրակի ցերեկ 8/20 ապրիլ, Բերայի Նոր թատրոնին մէջ տեղի պիտի ունենայ սոյն հանդէսը, որոյ պիտի մասնակցի Քնարի ամբողջ նուագախումբն ընտրելագոյն եղանակներ նուագելով։

Նուագահանդիսին հասոյթը պիտի յատկանայ Բերայի աղքատաց։

Սոյն ձեռնարկին յաջողութիւնը մեծ բլալ կը թուի, ինչու որ գեղարուեստից ճաշակն որ այնքան զարգացեալ է մեր ազգին բարձր դասուն մէջ, և որ հետզհետէ մուտ կը գտնէ ամեն կարգի ընտանեկան յարկերու մէջ, չէ թէ միայն ախորժելի ժամեր պիտի անցնէ տայ ներկայից, այլ ազնիւ նպատակ մը բարոյապէս քաջալերելու գոհունակութիւն պիտի պատճառէ ամենուն։

ԱԶԴԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Յառաջիկայ Ս. Զատկի առթիւ միմեանց այցելութիւններէ զերծ մնալու համար, Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի հաստատութեան մէկ մէկ մէկմէա նուիրած են Տեարք՝

58. Միհրան Միսաքեան
59. Միհրան Ն. Շերիմեան
60. Գրիգոր Ցրէնկեան
61. Բարսեղ Մանուկեան
62. Մկրտիչ »
63. Տիգրան »
64. Յուբէն Յ. »
65. Արմենակ Մ. »
66. Ահարոն Մ. »
67. Գէորգ Թօփալեան
68. Յովհաննէս Կիւլլէնկեան
69. Մարգիս Թաշճեան
70. Տիգրան Ճգնաւորեան
71. Նշան Շամլեան
72. Կարապետ Միլոչեան
73. Համբարձում Բազազեան

Խորհուրդս տեղեկանալով որ թաղիս բժիշկներէն Մեծ. Տօքթոր Յովսէփ Ալթունեան էֆէնտիի նկատմամբ անուանարկիչ գրոյց մը կը պտըտի վերջին օրերս, ստուգելով համոզուած է թէ այդ գրոյց բոլորովին անհիմն է և արգիւնք չարանախնձի թշնամութեան։

Ուստի Խորհուրդս նկատելով որ վերոյիշեալ ազնիւ անձը իրրեւ բժիշկ հանրութեան կը պատկանի, մանաւանդ թէ բազմաթիւ ծառայութիւններ մատուցած է թաղիս մէջ, պարտք կը համարի ներկայիս ի պաշտանէ հերքել այդ ստոյգ գրոյցը, թարգման կանգնելով թաղիս հասարակութեան մէջ նոյա վայելած յարգանացն ու համակրութեան։

Հաճեցէք ներկայս հրատարակել ի բուժումն գայթակղեալ մտաց։

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Մայր եկեղեցւոյ
Ատենապետ — Ատենադպիր
ՆԱՍԻՊ ԳԱՐԱԳԱՇ — ՊՕՂՈՍ ԷՖԷՆԴԻՆԱ

28 մարտ 1890
Գում Գարու

Կայս. անձնական Գանձուն նախարարութեան գլխաւոր պաշտօնատարներէն Մեծ. ՏԻԳՐԱՆ ԷՖԷՆԴԻ ԵԱՂՃԵԱՆ, անօրէն արքունի կալուածոց, յետ երկարատեւ և տաժանելի հիւանդութեան երէկ գիշեր իւր մահկանացուն կնքեց ի հասակի 37 ամաց, ի սուգ անմխիթար թողլով վշտահար այրին եւ երկու դեռատիս զաւակներ։

Առ զարկուրութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը՝ կիրակի, առաւօտեան ժամ 3ին, ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոջ Բերայի, ուստից հանդուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Գում-Գարու չէշմէի դերեզմանատունը։

ՄԱՄԻՍ

ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Մ-էրի ապրիլ 1 ի թիւը հրապարակ կելլէ վաղն հետեւեալ բովանդակութեամբ։

ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ. Ազգային տեսութիւն։
ՀՐԱՆԴ. Ճրագալուցի գիշեր խանի մը մէջ
ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ. Կովկասեան յիշատակներ.—Պատու հասեալ օճախ։
ԱԼՓԱՅԼԱՆ. Գրչի զբօսանք. Յանգամանութիւն։
ՀՐԱԶԴԵԱՆ. Ապագայ կեանքը—Քսաներորդ դարու մէջ Ազգային Ժողովոյ մէկ նիստը։
Ազգային Տեսութիւնը կը խօսի Մուրատեան կատակի ծանօթ խնդրոյն վրայ, լուսաբանելով զայն եւ պարզելով թէ ի՞նչ եղած է և ի՞նչ կը մնայ ընել։
Հրանդ դարձեալ պանդուխտի կեանքին մէկ տխուր դրուագն երեւան կը բերէ, կսկծեցուցիչ տպաւորութեամբ։
Կովկասեան Յիշատակները միշտ ախորժով կարդացուած պատկերներ են. Պոռոնէլ Օշէրը իր նախորդներուն ժողովրդական ոգին եւ ոգերերգական գեղեցկութիւնն ունի։
Այնուհետեւ գրած չէր երբեք ոտանաւոր մը այնքան ապշեցուցիչ իր ճոխութեամբն. սուր մտքի և յանգերու առատութիւն մը չէ այլ եւս, հապա պարզ շռայլութիւն մը, գեղեցկութիւն մը։
Իսկ Հրաչեա՝ չատոնց է հրատարակած չէր այնքան շոշղուն ֆանթազիա մը որքան իւր «Ազգային Ժողովոյ մէկ նիստը քսաներորդ դարու մէջ»։
Մ-էի ձեռքէ կը ծախսուի 40 փարայի։

Յառաջիկայ երկուշաբթի եւ երեքշաբթի ԱՐԵՒԵԼՔ չհրատարակուի զատկական տօներուն պատճառաւ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍԼԼԱՄԼԸԲԸ

Երէկ, Վեհ. Սուլթանն հանդիսաւոր կերպիւ Համիտիէ մզկիթը գնաց, ուր տեղի ունեցաւ Սէլամլըքի արարողութիւնն։ Յաւարտ ուրբաթու աղօթից՝ Վեհ. Սուլթանը կայս. պալատ վերադարձաւ միւնոյն հանդիսիւ։

Սէլամլըքի հանդէսը դիտելու եկած էին բազմութիւն օտարազգիք, որոց մէջ կը նշմարուէին ֆրանսական դեսպանն ու դեսպանուհին, սպանական դեսպանն ու դեսպանուհին, պելճիական դեսպանատան գործակատարն ու կինը, աւստրիական դեսպանին օրդիքն ու դեսպանատան զինուորական կցորդը, Լորտ Սալիսբրիի աղջիկը, Սաքսոնիոյ իշխանը, Օմմ կայս. Պանքրաի անուրէն Սըր Էտկար Վինսընդ, գերմանական դեսպանատան առաջին քարտուղարն և մէկ քանի հունգարացի դրօսաշրջիկներ։

Վեհ. Սուլթանն իմանալով այս հիւրերու ներկայութիւնը, անենկապետ Մէհմէտ Էմին պէյը զրկեց որ յանուն Ն. Վեհափառութեան մեծարեց զանոնք։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԴԱՀԱԺԱՌԱՆԴԸ

Ուժգնութիւնը թաղաւորը չորեքշաբթի աւուր թուականաւ հեռագիր մը ուղղելով Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպան Պառոն Պլանին, յանձնարարած է Ն. Վսեմութեան՝ Իւր կողմէ ջերմ շնորհակալիք յայտնել իտալական դաղթականութեան՝ այն համակրալից և սիրալիր ցոյցերուն համար զորս ըրին դահաժառանգ Վիքթոր Էմմանուէլ իշխանին Կ. Պոլիս դառնալու համար։

Դահաժառանգ Վիքթոր Էմմանուէլ իշխանին կայս. պալատէն մեկնած պահուն, Վեհ. Սուլթանի նկարչապետ Մեծ. Ռաֆաէլ եղբարք Վսեմ. Ահմէտ փաշայի կողմէ Ն. Բարձրութեան ներկայացուցիչ յետոյ, իշխանին լուսանկարն հանեցին զանազան դիրքերով. Նախ և առաջ՝ իշխանն, իրեն ընկերացող կայս. թիթնապահն և հետեւորդք, պատատան մեծ սանդուխին վրայ կեցած խմբովին հանեալ տուին իրենց լուսանկարն, և յետոյ Եղլաբզի դարատապին վրայ, հանդիսական կառքերու մէջ բազմած։

Իտալիոյ դահաժառանգ իշխանն երէկ առաւօտ Պոսֆորի ժամուներ է Ա-ԼԲԱՆԻՆ չոգենաւով և ընդունուեր է տեղւոյն կառավարական պաշտօնէից կողմէ։

Ա-ԼԲԱՆԻՆ չոգենաւն, յորուր կը գտնուին կայս. թիթնապահ Մահմուտ փաշա, Ահմէտ Ալի փաշա, Եէֆիզ պէյ և այլք, երէկ միջօրէին յետոյ Պալթուժէն ճամբայ ելեր է Կ. Պոլիս դառնալու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Ըստ տեղեկութեանց Հ-ԷՆ-Ի, կայս. Իրատէ մ. արտօնած է ի Ճէնէր կառուցանելի պուլկարաց եկեղեցւոյն շինութիւնը։ Դատական Նախարարութիւնը կայս. ասոյն Իրատէն հաղորդած է որոց որ անկէ. Շինութիւնք պիտի սկսին ի մեծոյ։

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻ ՏՈՒՐՔ

Երկրական Նախարարութիւնն հրամանագ ուղղած է որոց որ անկէ, որպէս զի ներկայ տարւոյ տասանորդի տուրքն ուղղակի Մալիէին զրկուի, առանց մէկ սակին դպչելու։

ԴՐԲԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

1305 տարւոյն մէջ (89 մարտէ մինչեւ 90 փետր.) կրթական Նախարարութիւնը 941 դրպանց և տետրակ ներու տպագրութիւնն արտօնած է թուրքերէն, արաբերէն, հայերէն, յունարէն, ֆրանսերէն, անգլիարէն, սպանիօլերէն, պուլկարերէն, արաբերէն և իտալերէն լեզուներով։ Ասոնց մէջ թուրքերէն հրատարակութիւնք մեծագոյն թիւը կը կազմեն, ի բաց առեալ կրօնական գրքերը որոց մէջ առաջին տեղը կը գրաւեն հայերէն հրատարակութիւնք, ինչպէս նաեւ թատերական գործեր՝ յորս խառնելէն և յունարէնը բազմաթիւ են։ Ուրիշ կարգի գրուածոց մէջ, թուրքերէնէն անմիջապէս յետոյ առաջին կարգը կը բռնեն հայերէնը՝ բանաստեղծական հրատարակութեանց սասին, յունարէնը՝ վէպերու, մաթէմաթիքի, ուղեւորութեան, պատմութեան, այլաբարոյութեան և բնական գիտութեանց վերաբերեալ հրատարակութեանց մէջ. ֆրանսերէնը՝ բժշկական հրատարակութեան մէջ։

ՕՍՄ. ՊԱՐՏԱՏՈՒՄԸ

Թէեւ Մանիֆէստ իւր երեկի թուով ծանուցած էր թէ հինգշաբթի իրիկուն ելած է կայս. Իրատէն, որ կը վաւերացնէ օսմ. պարտատոմսերու միացման պայմանագիրը, սակայն այս աւուր Թ-ԷՆԷ կ'ըսէ թէ այդ խնդրոյ մասին տակաւին ո՛ր և է կայս. Իրատէ հաղորդուած չէ Բ. Դրան։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Ներքին գործոց և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարք պիտի քննեն այն ծրագիրն որ խառն յանձնաժողովն կողմէ պատրաստուած էր Թուրքիոյ և Աւստրիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար։

Թուրքիոյ և Պարսկաստանի միջեւ ի նորոյ կնքելի թղթատարական պայմանագրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովն իւր բանակցութիւններն աւարտելու վրայ է և տեղեկագիրն ի մտոյ պատրաստելով, պիտի մատուցուի ձեռնհաս իշխանութեան։

—Դատական Նախարար Վսեմ. ՃԷվդէդ փաշայի թոռը Զահիրէ հանդիս, որ հապա ինը տարեկան կար, նախընթաց օր մեռաւ։

—Նախընթաց օր և երէկ Աբշիպեզանոսի կղզիներէն Պոլսոյ նաւահանգիստն եկան երկու հարիւրի չափ փոքր առագաստանաւեր, որք ձէթ, աճառ և այլն բերած էին։

—Ձեռնհաս իշխանութիւնն որոշած է Հայոտար փաշայէ մինչեւ Գասըգիւղ գրտնուած քարտիը ուղղղ գծի մը վերածելու տարրգով։

—Քաղաքապետութեան պաշտօնեայք, երկու հարիւր օխայի չափ պակաս կշռող հաց գտաւելով, մէկ մասը յանձնած են Եսակիի կանանց հիւանդանոցին և միւս մասն ալ բաշխած են աղքատաց։

—Զատկական տօներու առթիւ ո և է անվնաս դէպքեր տեղի չունենալու համար Ոստիկանութեան նախարարութիւնը թէ՝ ծովու և թէ՝ ցամաքի վրայ շրջուն ոստիկաններ որոշած է։ Ոստիկանութիւնը նոյնպէս հրամայած է որոց որ անկ է որպէս զի հրազէնք չպարպուին։

—Ոստիկանութեան պաշտօնեայք երէկ կամուրջին վրայ Եորկի և Գրիգոր անուն երկու մարդիկ ձերբակալեցին, որք իրարու հետ կը կռուէին։ Սոքա պահականոց տարուեցան և անդ, յետ քննութեան, հաստատուեցաւ թէ կռուոյ նիւթն էր բաքէթ մը փոխանակ ծխախոտ։

—Ոստիկանութիւնը ներկայ ամսոյս մէջ ինքնաւն և ուժ փաղմէ չարագործներ աքսորած է հեռաւոր վայրեր։

—Վճարեկ առեւտրը վերացուցած է եղեռնագոտ առեւտրի երկու վճռագրերը։ Առաջինը տասնհինգ տարուան չգործակցաց աշխատութեան կը դատապարտէ Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ ջրհանկիրներէն Ագիզ՝, որ իւր ընկերը՝ Պուլատ Նշանն սպաննած էր։ Երկրորդը տասը տարուան չգործակցաց աշխատութեան կը դատապարտէ Բիֆիսի անուն մարդ մը որ իւր զոքանչն սպաննած էր։

—Նախընթաց օր եէնիգաբուի մէջ ոստիկանութեան պաշտօնեայք վիրաւորեալ մարդ մը գտան, որ փողոցին մէջ պառկած էր։ Վիրաւորեալն, որ հիւանդանոց փոխադրուեցաւ, հարցաքննուելով ըստ թէ իւր անունը Յարութիւն է և արհեստով կոշկակար, և թէ Լանկայի Խաչիկ անուն մարդ մը վիրաւորած էր զինքը։

—Սկլանիկի հանրային պարտուց տընօրինութեան կողմէ հրատարակեալ վիճակագրոյ մը հանդամայն՝ 1304 տարւոյն մէջ 6 142 555 դրուշ և անցեալ 1305 տարւոյն մէջ 7 723 631 դրուշ հասոյթ ունեցած է, որով 1 581 076 դրուշի հասոյթի առաւելութիւն մը գոյացած է։

—Սկլանիկէն կը գրեն թէ այս վերջին օրերուն մէջ խոտերար անձրեւներ սկսեր են տեղալ ի մեծ ուրախութիւն երկրագործ գասուն։

ՇՐՋԱՌԵՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13 25 մարտ 1890

Տ.

Պատիւ ունիմ յայտնել Ձեր մեծապատուութեան որ ԲԱՂՈՒՐԵԱՆ ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ անուամբ կազմուած մեր ընկերութիւն լուծուած բլլալով, շինութեան վերաբերեալ ապրանաց գործերս, միակ իմ հաշուոյս համար շարունակել ձեռնարկած եմ, Սիրբէճեան, Զէկրիր Լակէկ Ճատտէի թիւ 20։

Լուծեալ ընկերութեան ամբողջ առնելիքներու հաւաքումն և պարտաց վճարումն ինձ մասնաւորապէս պատկանելով կը խնդրեմ որ բարեհաճիք ուշադրութիւն ընծայել [խայլիկ Տ. Գ. Պասմաճեան] առարկութեանս որ և իցէ հարցի ինձ հետ կարգադրելու համար։

Կը սիրեմ յուսալ որ պիտի շարունակէք պատուել զիս Ձեր վստահութեամբ, կանխաւ ընդունելով իսկոյն մեծարանաց հաւատացումն։

ԽԱՉԻԿ Տ. Գ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

Տես չորրորդ երես PRINTEMPSի ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ծանուցումը։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՕՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Փէյթա, 11 ապրիլ

Սերպիական եկեղեցական համաժողովն ապրիլ 24ին պիտի գումարի։ Հունգարական կառավարութեան կողմէ այս ժողովոյն ներկայ գտնուելու համար կարգեալ արքայական պատուիրակ Պառոն Նիքոլիչ ապրիլ 21ին Քարլովից պիտի երթայ։

Պրինտիզի, 11 ապրիլ

Պ. Սթէնլի երէկ աստ հասաւ։

Հռոմ, 11 ապրիլ

Հավասի հեռագրական Գործակալութեան թղթակից Պ. Լավալէթի և Ֆրանսիոյ Զ-ՅՈՒՐԷՐ Զ-ՅՈՒՌՆԷի թղթակից Պ. Կրիւնվալտ արտաքսեցան Իտալիայէն, հանրային ապահովութեան օրէնքին 90 րդ յօդուածին համեմատ։ Ռէֆ-ՐՈ կ'ըսէ թէ անոնք արտաքսեցան սուտ լուրեր տարածելուն համար, որք կրնային խանգարել Իտալիոյ միջազգային յարաբերութիւնները, կամ վնասել իւր հանրային վարկին։

Բէյրութ, 11 ապրիլ

Բէյրէր Լլոյդ կ'իմանայ Պ. Բրիսնէ թէ նախարարապետ Պ. Ֆոն Քափրիվի և կոմս Քալնոքիի միջեւ գաղափարաց փոխանակութենէ մը կ'երեւի որ կատարեալ համաձայնութիւն կայ երբեակ Նիզակակցութեան չրջանակին մէջ գտնուող բոլոր խնդրոց վրայ, այնպէս որ եւ փոփոխութիւն տեղի չպիտի ունենայ։ Բաց ասոնց, Ուբրատիոյ արեւելեան աշխարհավարութիւնն անցեալոյն մէջ եղած է ապագային մէջ պիտի բլլայ ո՛չ նուազ ազդեցիկ նեցուկ մը գերմանական չահերուն։ Այս աշխարհավարութիւն պիտի շարունակուի։ Ակից Աւստրիոյ համար յատկ եկած կատարեալ անկախութիւնը, զոր Պ. ֆոն Քափրիվի ընդունած է, Պիզմարք իշխանին պէս, իբր նեցուկ Նիզակակցութեան, ճշդիւ կը համապատասխանէ Գերմանիոյ անկախութեան հանդէպ Ֆրանսայի։ Պ. ֆոն Քափրիվի և Պ. Քրիսպիի միջեւ փոխանակուած բացատրութիւնք համի մատա եղած են։

Մատրիտ, 11 ապրիլ

Մրէ-էյտ Նախարարապետ Պ. Սագասթի իրեն ներկայացնելով զօրավար Տաքսաու պատասխանելով զորավար Տաքսաու թէ պատրաստ է անոր հետ չափուելու ոճ է ասպարէզի վրայ։

ԱՐԵՒԵԼ. ՀԵՌԱԳՐ. ԴՈՐԾԱԿԱԼՕՒԹԵՆԷՆ

Բարիզ, 12 մարտ

Ֆրանսական կառավարութիւնը մտադիր է 10էն 12 ֆրանքի մաքսատուրք դնել Ֆրանսա ներածեալ չամիչներուն վրայ։

Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Եգիպտական պատուիրակ Վսեմ. Տիգրան փաշայի նոր առաջարկութիւնք ի մասին եգիպտական պարտուց միացման, պիտի ընդունուին ֆրանսական կառավարութենէն, որ միջնորդ պիտի հանանի այս միացման։

ԴՐԱՄԱԳԱՆ

ՂԱՀԱՐԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղահարիա, 31 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՀՈՒԱՆԱՎԱՌՈՅ

3 ամիս (Խարտիի վրայ (Պանքայի))	110	
3 » » » (Ոսկի Ֆրանկ)	109	3/8
3 » Բարիզի » (գանձայի)	22	90
3 » » » (վճարելի)	22	97 1/2

Ասեղնի հատ. Քոնսոլիտէ

Նոր 3 տարեկան Մարտ	Ոսկի	2 13
Պրանսայի գրամ. Ելիք Վերջ	»	20 13
Ռեխտայի Ոսկի	»	20 9
Ռուսական բրամ.	»	20 7
Կէս օրին	»	20 13 1/2

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ ՏԷՊԵՂ

Նոր 3		54
Ռայ առաջ		53 35
Կէս օր		54 25

ԸՆԹԱՑՔ ԱՌՈՒՏՐԱԼԻԱՅ

Փոխանակութիւն	Ա. Ոսկի	40
»	Բ. »	24 7/8
»	Գ. »	20 14

ԲԱՆԿՆԵՐՈՒՄԻՑ

Սուրիէթ Ֆինէրալ	Ոսկի. Լիր	4 29
Գրեսի Ֆինէրալ	Ոսկ. »	8 32
Պանք ազ Գոնս	» »	7 14
Սոս. Շանմ է Վլիէօր	» »	4 34
Թրանսատլ.	» »	479
Բուսիլի Երկաթուղի	Ֆր.	73
Ոսպիտալիտի տար Ռոխորթեն	»	— —
Բանքերուղի Լոմբարտի	Գ. Կ.	115

ԸՆԹԱՑՔ ԳՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	դրչ.	100
20 ֆրանքանոց	»	87 29
Անգլիական ոսկի	»	110 11
Իմպերիալ	»	90 30
Գրեմիզ	»	51 10
Բուսպի թ. Գրամ	»	8 31
» տասնաթ	»	77
Մեսիտ. արծաթ (տարր)	»	168 4
Վենգաց	»	108 20
Հունգարոս	»	108 20
Մեսիտ.	»	101
Քանդիլ	»	11

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 11 Ապրիլ, ժամ 3 վայր 35 երեկոյ

Բրազիլեան 3		89
» » 4 1/2		106 90
Օսմանեան քանսոլիտէ Սեպտ.		18 50
Օսմանեան երկաթուղի		73 25
» Լիմիթի բանքնոթաղիր		247 50
Պանք Օթոման		548 12 1/2
Գրեսի Լիոնէ		715
Իտալական Ռանթ 5 %		93 10
Էգիպտական 6 %		460
Եգիպտական Միացեալ		484
Պանք տը Բարի		787 50
Օսմ. մարտ. արժէթուղթ		435
Սուէզի ջրանցք		2307 50
Սպանիական արտաքին		72 3/8
Զէր Լանտարի վրայ		25 17 1/2

Լոնտոն, 11 Ապրիլ, ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քանսոլիտէ		98 1/16
Սամ. » Սեպտ Դ.		18 7/16
» » » Ա.		40 1/8
» » » Բ.		25 1/16
» » » Գ.		18 7/16
Փոխառութիւն 1877		100 3/4
Պանք Օթոման		11 7/8
Եգիպտական միացեալ (ինդիֆիզէ)		95 7/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)		105 1/2
Ռուսական Նոթիէ		84 3/4
Ջոհանիսպուրկ (փոխառ. Բոչիլտ)		05
Հիւլենական 5 %		91 1/4
Մեքսիքական »		75 1/2
Ռուսական 1889		94 1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 17 1/2

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 11 Ապրիլ, ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %		89 11
Օսմանեան քանսոլիտէ Դ.		18 37 1/2
Օսմանեան երկաթուղի		— —
Եգիպտական միացեալ		484 6

Վիեննա, 11 Ապրիլ, ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի		35
» Լիմիթի բանքնոթաղիր		112 25
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		119 10

Պերլին, 11 Ապրիլ, ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		20 35
Ռուսական թղթադրամ		221
Օսմանեան երկաթուղի		80 50
Օսմանեան քանսոլիտէ Սեպտ Դ.		18 40

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՇԱՐՈՒԱԿԱԼԻՔ

Պէշիկթաշ, մարտ 30

Ատուածային նախախնամութիւն, որ ըստ մխիթարական բանի Ս. Գրոց՝ «զոր սիրէ Տէրտ՝ և դանէնչ զանոնք զրդէ զոր ընդունի» (Առակ. Գ. 12), հաճեցաւ, յետ երկարատեւ տառապանաց հիւանդութեան, «ի՛ բրկել զնս յանդիպի մահուանէ ի՛ բանալ զդրունս դրախտի» (Բ. Կորնթ. Ա. 10)։ Եւ արդ ահա կարգուրեալ յապաքինութեան, յետ երկրպագանելոյ առաջի Սեղանոյն Աստուծոյ և մատուցանելոյ զիմ սրտեռանդն աղօթս գոհութեան, պարտանձին վարկանիմ հաստատանել հրապարակաւ զիմ շնորհակալիս առ այն բազմաթիւ բարեգութ բարեկամներ, յամէն ազգէ և ի կրօնէ, որք փութացան յայտնել ինձ զիւրեանց համակրութիւն և ցաւակցութիւն, այնքան ազնուութեամբ։

Եւ նախ առաջին, կը մատուցանեմ զիմ երախտագիտական խորին զգացմունս առ Վեհ. Հայրապետն Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մակար Սրբազնակատար Կաթուղիկոսն որ հայրական սիրով զգածեալ, բարեհաճեցաւ առաքել առ իս հեռագրով գիւրն ծանաճայ՝ ազօթաշնութիւն և զաստուածրաշխութիւն։ Նոյնի գթով յուսգնչ՝ նաեւ ոսաքեպատիւ Ա. Ռոսական Սրբոց Յակոբեանց, Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքն Սաղմոս, հաճեցաւ մխիթարել զիս իւր սրտաուչ կոնդակաւ, որում համաձայն և Գերաշնորհ Տ. Մարբէ Ս. Եպիսկոպոսն Մարկոսեան, Առենապետն Ընդհ. Ժողովոյ հոգեգումար Միաբանութեանն, առանձին գրով կը յայտնէր ինձ, յանուն Ուխտին Սրբոյ, թէ կը մատուցէին վասն իմ սրտագին մաղթանքներ ի Ս. Տեղիս փրկչական տնօրինութեանց, յաղագինութիւն։ Շնորհապարտ եմ և առ Ամեն. Տ. Խորէն Պատրիարքն Պոլսոյ, որ յետ մխիթարելոյ զիս կանխաւ ի ձ

ան, Սեւեան, Քրիսեան եւ Սթավրաքի էֆէնտիներն, որոց ազնուագոյն և լուսամիտ խնամոց կը պարտիմ մարդկօրէն գիմս բժշկութիւն։

Ոչ ընդհատ շնորհակալեացս արժանի են նաեւ ազգ. Մեծ. Երեսփոխան Տէրաք, որք ըստ օրինակի Ազնուաշուք Ատենապետին՝ հաճեցան պատուել զիրեանց խօթացեալ անդամակից. նոյնպէս եւ Մեծ. անդամք Քաղաքական ժողովոյն, որոց առաջնորդ հանդիսացաւ Ազնուաշուք Սահակ էֆ. Ղազարոսեան, խոհեմազարդ Ատենապետն Ազգ. Կեդր. Վարչութեան։

Քաջայայտ իսկ է և այն հոգատար խնամածութիւն զոր ցոյց տուին ինձ որդիական սիրով բարեշնորհ դասն եկեղեցականութեան Պէշիկթաշլի և պատուարժան Թարգական Խորհուրդն, յաճախ ցոյց ելանելով իւրեանց տառապեալ քարոզչին, մխիթարելով զնա և աղօթելով յեկեղեցւոջ Պէշիկթաշլի հսկմամբ և պատարագօք, համագգած սիրով ընդ բարեպաշտ ժողովրդեանն, որոց առ հասարակ կը յայտնեմ զիմս շնորհակալութիւն, հայրական սրտանուէր օրհնութեամբ։

Կը մնայ ինձ ոչ նուազ քաղցր պարտք մը՝ հաստատելիք առ Մեծ. Սարգիս էֆէնտի Ցընտրքլեան, իմ լիահաւատ բարեկամ, որ հիւրընկալելով զիս յաստուածապահ բնակարանի անդ իւրում, հիւանդութեանս բովանդակ չարչարանաց մէջ եղաւ մխիթար և յանձնձիչ գթառատ խընամօք. ընդ քրիստոսասէր ընտանեաց իւրոց, որոց շնորհապարտ պիտի լինիմ ընդ կեանս իմ բովանդակ։ Եւ որովհետեւ չկարեմ հատուցանել նոցա արժանաւոր փոխարէն, զԱստուածելոյն Պօղոսի արժան կը համարիմ կարդալ ի վերայ նոցա զորհնութիւն՝ թէ «Տայցէ՛ Աստուած ողորմութիւն տան նորա, զի բազում անգամ հանգոյց զիս... Տայցէ՛ նմա Տէր ողորմութիւն գը տանել ի Տեառնէ յաւուրն յայնմիկ։» (Բ. Տիմոթ. Ա. 16-18)։

Արդ, հատուցանել հրապարակաւ, ըստ առաքելական պատուիրանին, «իւրաքանչիւր ումեք զպարտս, և որում զպատիւն՝ զպատիւն» (Հռոմ. ԺԳ. 7) վերջ կուտամ բանիս օրհնելով շնորհակալու զգացմամբ զԱզգս Հայոց համօրէն, որ այս տխուր առթիւ հաճեցաւ ցուցանել առ իս այնպիսի ինն ջերմագին կոչով և համակրութիւն, որ հիւանդութեան տագնապանացս մէջ՝ եղաւ ինձ քաղցրագոյն մխիթարութիւն եւ կազդուրումն ոչ միայն հոգւոյ՝ այլ եւ մարմնոյ։ Սոյն այս ընդհանուր համակրութիւն, ամենամեծ ապացոյց որդիական սիրոյ ազգին առ հոգեւոր հարս իւր, կը խրախուսէ զիս յարատեւել խմվանն ի ջանս և յաշխատութիւն վասն Ազգին իմոյ սիրելւոյ և եկեղեցւոյս Հայաստանեայց, նաեւ ի մեացեալ սակաւաւոր աւուրս անդ կենաց իմոց։

Խմբագրական տէր, ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ՝ յարատեւ՝ չեմ մոռանար շնորհակալութիւն մատուցանել և առ Ժրաջան խմբագրութիւն Աբէ-Եւլի որ հիւանդութեանս ժամանակ ցոյց տուաւ մասնաւոր իմն համակրանք և գորով։

ԽՈՐԷՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԱՐ ՊԷՑ

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Խմբագրի պաշտօնը Պոլսոյ մէջ չը բավական դործին կը նմանի. ամէն օր յոդուածներ պիտի գրել ընթերցող հասարակութեան պարապոյ ժամերը միայն զբաղեցնելու համար, ինչպէս որ մի գաւաթ ջուր պիտի տալ անցնողին նորա վայրկենական ծարաւը յագեցնելու համար, ուրիշ այլնչ։ Իսկ թէ պէ՞տք է ուշադրութեան առնել խմբագրի այս ինչ այն ինչ առաջարկութիւնը, պէ՞տք է քննութեան տալ և գործադրութեան մտցնել այնպիսի տեսութիւններ և իրողութիւններ, որք օրէ-նէ-ն կապ ունին ժողովրդի բարոյական և նիւթական գոյութեան հետ, նորա պահպանման կամ կործանման հետ, դա որի՞ն փոյթ. հերիք է որ խմբագիրն իր ուղածը գրէ, իսկ ընթերցողն էլ միշտ լաւութիւն պահէ. պրծաւ գնաց... Այսպէ՞ս է մինչդեռ գիտակցութեան ու կենդանութեան նշոյլ անդամ ունեցող հասարակութեան մէջ. այսպէ՞ս կը վերաբերուի մի ժողովուրդ իր կեանքին, պատուին և խղճին դիպչող ճշմարտութիւնների, եթէ նորա մէջ դեռ սրտի մի կտոր է մնացած, եթէ նորա մէջ մարդու և հայի զգացումները դեռ մեռած չեն խպաս։ Այսչափ տարի Պոլիս ապրելով, կարելի չեղաւ հէնց մի առիթ տեսնել, որով հրապարակախօսի ձայնն հասարակութեան ազդեցիկ անդամների ականջը բանայ, նոցա մտածմանց և հոգածութեանց առարկայն լինի, թղթի վրայից գործադրութեան չափիր անցնի։

Աբէ-Եւլի այս օրուայ խմբագրականը՝ Մանուկների պաշտպանութեան նկատմամբ՝ կարդացողի վրայ սարսափ ազդէ. բացայայտ էնդէրէ՛ն է, որ կ'սպառնայ ժողովրդի գոյութիւնը լափելու և որն այնչափ ագդու չէ տերով երեւան կը բերէ յոդուածագիրը. պիտի լսե՞ն արդեօք, պիտի մը տածե՞ն դորա վրայ ժողովրդի պարագլուխները, թէ Բէյլիք-Դէրէի կամ Կղզիների ամբարտաւանների մտաւորականները հոգն ամէն բանէն աւելի «անհրաժեշտ» պիտի համարին. իրանք քիօթիօփալ տաճկերէն միայն իմանալով, իրանց զաւակաց անգլուհի կամ ֆրանսուհի նոր դաստիարակներ փնտրելու վրայ պիտի մտածեն, աշխարհին ցոյց տալու համար թէ լօրտ Բայրոնի և Շէքսպիրի հարազատ շառաւիղներն եղած են... ի՞նչ ողորմելի ընթացք, ի՞նչ կապկային դը նացք...

Այս ընթացքն է, որ այնչափ մեծ վիհ է բացած ռուսահայոց ունեցած համակրութեան դէպի Պոլսոյ հայերն, որն արհամարհանաց և զզուանաց տեղիք է սկսել տալ նոյն իսկ և գաւառահայոց, չնայելով որ սոքա զուրկ են ամարային և ձմերային ամէն «ապարանքներէ», իսկ Պոլսոյ հայերը բիւզանդական ամէն հաճոյքներով պատուած։ Պէտք է սթափուել, պէտք է հայկական լրջութիւնն և չափաւորութիւնն յիշել և աւերիչ չգալութիւնները մի կողմ թողլով, հոգ տանել այն հազարաւոր անմեղ մանկանց փրկութեան վրայ, որոնք իրանց մեր դրկէն բաժանուելով, կուգան Պոլիս ապաստանութեան։ Ցիչե՛նք Աստուած, յիշե՛նք հաւատ, հերի՛ք է, խե՛ղճ եղաւ Ազգը։

ԴՐԻԳՈՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

28 մարտ 1890
Կ. Պոլիս

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՄՈՒՇ, մարտ 9

Տեղւոյս Առն ժողովը՝ քանիցս թէ գրով և թէ հեռագրով հաստատուն վանահայր Առաջնորդ մը ընտրելու պէտքն զգացուցած է կեդր. Վարչութեան։ Սակայն կեդր. Վարչ. միշտ կը յապաղէ ընտրութեան ցուցակ զրկել։ Պէտք է գիտնալ որ այդ յապաղմամբ և իրաց այս անընտոյզ վիճակով Մուշ կը կորսնցնէ շատ մը կենսական բաներ, զորս վերջէն դարմանելն՝ եթէ ո՛չ անհնարին, գէթ դժուար պիտի լինի. օրինակի համար, Ս. Յովհաննու Վանքն՝ Առաքել վրդպ.ի վախճանելէն ասդին վանահայր չէ ունեցած, բազդի բերմամբ վանուց ղեկն այս ու այն վրդպ.ի ձեռքն ինկալով ըստ քմաց կառավարուեր է, բացակայութեամբ կարգ ու կանոններու, ելեւմտից տումարներու և արձանագրութեանց։ Սոյն Վանքը գոգցես ընտանեկան կերպարանք մը առած է, այր միաբանութեան անդամներն՝ թէ վրդպ. լինին և թէ հասարակ մշակներ, արեան կապակցութեամբ և բարեկամութեամբ տէր են եկամուտներու բաժանման, զորս խեղճ ջերմեռանդ թեմացիք կը վճարեն ի շնորհս և ի պայծառութիւն Վանուց։ Դիտելու է որ Ս. Յովհաննու Վանուց եկամուտները բազդատմամբ Ս. Կարապետն աւելի հաստատուն և աւելի կանոնաւոր են։ Անցեալ աշնան Ս. Կարապետի միաբաններէն Արժ. Եսայր կը կարգուի այդ վանուց, բայց 3-4 ամսէն յետոյ, չենք գիտեր Հայր Եսայեանի կառավարելու անընդունակութենէ՞ն թէ ոչ միաբան վարդապետներու յարուցած խոչընդոտներուն և արգելքներուն չդիմանալով կը հրաժարուի և իւր Վանքն կը քաշուի, և սոյն պաշտօնին յարմարաւոր անձ մը կը փնտռուի թէև, այլ ո՞ւրս... Դրիկեան Մկրտիչ վրդպ.ի վախճանմամբ Մատնավանք վանահայր չէ ունեցած, գիւղացի քահանայներով կը կառավարուի մէկ ու կէս տարիէ ի վեր, պարիսպներն քանդուած, սենեակներն փլած, հողերը չբաղկակ գիւղացւոց ձեռքն անցած, վերջապէս մեր բազմարդիւն նախնեաց քրտամբն ու աշխատութեամբ կառուցուած մի նուիրական հաստատութիւն՝ որ չէն ու պայծառ մեզ յանձնուած էր իբր աւանդ, այսօր տխուր տեսարան մը կ'ընծայէ։ Տարօնոյ վանօրէից մէջ բազմաթիւ վարդապետներ ունինք, մէկը չի հաճիր վանահայր ըլլալ Մատնավանուց։ Կ'խնդրենք որ Մշոյ Առաջնորդարանն՝ սոյն վանուց փոխ վանահայրութեան վարդապետ մը որոշելով գրած է ի Պարիզ քարտն առ ի մաւերացում, բայց դժբաղդաբար այս որոշման ի հաւանութիւն կամ ի մերժումբան մը չէ պատասխանուած։ Առաքելոց կամ Ս. Թարգմանչաց վանքը բաւական լաւ է, և այն ի շնորհս Արժ. Յովհաննէս վարդապետ Մուրատեանի, բայց ոչ նուազ լաւ և պատուարեր պիտի լինէր երբ այդ խաղաղիկ վանքն նախակրթարան մը ալ ունենար իւր ծոցը, ուր կը հանգչին մեր բազմերախտ Ս. Թարգմանիչներէն ոմանք, Դաւիթ Անյաղթ, Կորիւն, Մամբրէ վերծանող և Հայրն Հայ պատմութեան, անբաղդն Խորենացին։ Սոքա ամենքն ալ այս երկրէն ծնան, մեր գիւղական խրճիթներէն ելան, այս ջուրէն խմեցին, այս օդէն ծծեցին, և Հայ Դպրութեան սքանչելի գործիչներ և հանճարներ եղան, կ'արժէ ուրեմն առ ընթեր մեր անմահ թարգմանչաց շիրիմներուն, թարգմանչաց վարժարան մը ունենալ։ Սասնոյ Մատին Առաքելոյ վանքը ըստ քմաց վանահօր Պետրոս վարդապետի կը կառավարուի, բացի մշակներէ ուրիշ միաբան վարդապետ չունի, Վանուց եկամուտներն՝ իրեն գրպանին, և գրպան՝ ո՛վ գիտէ որո՞ւ, ամենայն ինչ ինքն միայն է, և Ազգ. իշխանութիւն ճանաչելու կ'ընդգմի։ Ս. Աղբերկայ և Կորայ Ս. Դանիէլի վանքերն խեղճ և ողորմելի կացութիւն մը ունին։ Ինչո՞ւ այսպէս.—որովհետեւ անիշխանութեան մատնուած են և Վանահայր Առաջնորդ չունինք որ իւր գիրքովն ու հեղինակութեամբը զայդպիսիս ի չահ Վանուց գործելու բարձրագոյն հրամանաց համակերպելու ստիպէ։

* *

Ահա՛ թէ ինչո՞ւ կանապարենք, ինչո՞ւ կը պնդենք ընտրելւոյս ցանկի ընդ փոյթ առաքման, գիւրին է համոզում գոյացնել։ Այլ է Առաջնորդ և այլ է փոխանորդ կամ Տեղապահ, այր աւանդապաշտն՝ չի կրնար ներգործել այնքան հանրային գործոց կարգադրութեան եւ Վանօրէից բարեկարգութեան. ի վերայ այսր ամենայնի Մշոյ և Ս. Կարապետի վանուց ընդհ. Վան.—Առաջ. Տեղապահ Գեր. Տէր Ներսէս Ծ. վարդապետ Խաչատեանէն գանգատելու առիթ մը չենք ունեցած, առանց ճշմարտութիւնը վարագուրելու կամ ի նպաստ նորա գովեստներ յերիւրելու, քանզի ամենայն ինչ իւր երկրին, իւր հայրենեաց օգտակար լինելոյ, որչափ կը ներէ իւր առաժամեայ և սահմանափակ պաշտօնը, որ՝ խոպանէն իրրեւ հաստատուն Վան. Առաջնորդ բացարձակ գործելու արգելք կը լինի եւ մեծամեծ դժուարութեանց կը մատնէ։

Ուստի զայս ամենայն ի նկատ ունենալով եւ իրրեւ այս հայրենեաց զաւակ, կուգամ խոնարհաբար խնդրել Ամեն. Տ. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հօր ուղղամտութենէն որ հաճի իւր հայրական քաղցր ակնարկն ձգել Տարօնոյ վրայ եւ փութացնել Վան. Առաջնորդի ընտրութիւնն, յոգուտ մեր Վանօրէից բարեկարգութեան, ի մխիթարութիւն ժողովրդեան և ի կարգադրութիւն այնքան խնդրոյ, որոյ լուծման մեծ պէտք ունի Տարօն։ Այս են մեր խնդիրը, և այս է ժողովրդեան փափաքն։ ՎԱՀԷ

ՉԻՒՆՈՒԳՈՒՆՏ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

Բարեգործական նպատակի համար դրամ հաւաքելու եղանակ մ'է այս։

Զմեռ ատեն, երբ ձեռն սպիտակ խաւ մը կը ծածկէ դեռինը, կը տեսնենք վարժարանաց աշակերտներ որք զբօսավայրին մէջ ձեռն փոքր դէղ մը կը գլորեն ձիւնապատ դեռնին վրայ. դէղը երթալով կը մեծնայ, իր վրայ առնելով հետզհետէ հոն եղած ձիւներն, և գլորելով գլորելով այնքան կը խոշորնայ որ կուգայ վայրկեան մը յորում բազմաթիւ ձեռքեր չեն կարող զանի տեղէն շարժել։ Այս է ձիւնագունտ։

Նմանելով այս պարզ օրինակին, արդեօք կարելի չէ՞ տեսակ մը ձիւնագունտ անցընել քաղաքներուն վրայէն և ունենալ դրամի կոյտ մը որոյ մէն մի հատիկն մաս առ մաս, փոքր առ փոքր վրան փակած է և սակայն գումարն պատկառելի։ Այս է ձիւնագունտ հանգանակը զոր պիտի բացատրեմ։

Նախ յայտարարել պէտք է թէ գիւղս նոր չէ, բայց նորութիւն մը դարձած է Փարիզեան շրջանակներու մէջ, ուր և փոխադրուած է Անգլիայէն, և նոյն իսկ այս կերպ հանգանակութիւնն ծո՞ բլլալու զգաստարն կ'արժէ որ անմիջապէս յարինք, նա[illegible] գելի մէկ նորութիւնն է։

Դիցուք թէ վարժարանի մը համար դրամի պէտք կայ։ Կ'ուզեն պարահանդէս տալ, անկարելի կ'ըլլայ յանձնախումբ կամ նախագահ գտնել, կ'ուզեն նուագահանդէս տալ, անկարելի կ'ըլլայ Բնաբը համոզել, կ'ուզեն թատերական ներկայացում տալ, անկարելի է տեղ և գիշեր որոշել, վերջապէս վիճակահանութիւն, լարան, ևն. ևն. ամենքն ծանօթ անպատեհութիւններ ունին. այն ատեն գործին գլուխը գտնուողը, որ կ'ենթադրեմ թէ քիչ մը թուագէտ է, հետեւեալը կը գրէ ծանօթ անձի մը.

Կարգ. Ա. Կ. Պոլիս, ... 1890

Սիրելեաւ բարեկամ,

Կը խնդրեմ որ բարեհաճիք մեր այս թէ բարեգործական հաստատութեան ի նպաստ 5 զուրուշ շնորհել։

Մատրագրեալ՝ Գ. ..... [անուն և հասցէ]

Գ. Գ.—Կը խնդրեմ որ ձեր գերկուռ բարեկամաց ներկայիս նմանն ուղղէք, վերոյիշեալ կարգին թուահամարին յաջորդը նշանակելով։

Ո՞վ չուներ երկու բարեկամ՝ սոսկ վատահ չըլլայ նական զուլ նալ։ Կարգ Բ. երկու ստանալ միջապէս կը մեկնին։ Ճրդ այդ կարգ Բ.ին երկու անձինք միեւնոյն գործը կատարելու համար դրեն իրենց երկուքական բարեկամաց, որով կարգ Գ.էն չորս հատ կը գրուի։

Կարգ Գ. ստացող չորսերն իրենց երկերկու բարեկամաց գրելով, կարգ Դ.էն 8 հատ կը գրուի, և ահա այսպէս կը շարունակուի մինչեւ կարգ 15, 20, բայց ոչ շատ հեռուն։

Այժմ պիտի կարծէք թէ շատ մեծ բան մը չըլլար հաստատ, այնպէս չէ՞. եթէ 16 կարգ ըլլայ՝ 131071 անձերու նամակ գացած է, այնպէս որ 655355 զուրուշ, առաւել քան վեց հազար լիրա հաւաքուած։ Ամեն մարդ կրնայ ընել հաշիւը, եթէ չուզեր հաւատալ. ահա՛ եղանակը.

Կարգ Ա.	1	անձի գրուած
» Բ.	2	»
» Գ.	4	»
» Դ.	8	»
» Ե.	16	»

Գրեցէք այսպէս մինչեւ կարգ 17 և գումարեցէք անձերու թիւը. պիտի տեսնէք թէ հաշիւը սխալ չէ. Զբսի մինչեւ կարգ քսան, ինչու որ 1048575 անձերու թիւն պիտի հասնէինք և այնքան հայ չկայ Պոլսոյ մէջ։

Երբ այսպէս մտնակցութեան հրաւէրի տոմսերը ցրուեցան մինչեւ հարկ եղած կարգը, վերջին թիւը, այսինքն 17րդ կարգի մասնակցողը իրենց գրամը կը ղրկեն այն անձանց որոցմէ ստացան նամակն. ոչ, ըստացեալ գումարին վրայ աւելցնելով իրենց նուէրը որ միշտ 5 զրշ. է, կը յանձնեն իրենց գրողաց, և այսպէս հակառակ ճամբով գրամը կը դիզուին, կը հաւաքուին և կը կեդրոնանան մինչեւ առաջին Կարգի թուղթն առաքող անձին քով և յայնժամ գործողութիւնն աւարտած է։

Եթէ փոխանակ երկերկուքի, մէն մի անձ երեք բարեկամի գրէ, հաշիւը կրնաք ընել և արդիւնքն ահռելի է. 10րդ կարգին 29524 անձերու գրուած է, 12րդ ին 265720 անձ, իսկ 13րդին խօսքը չընենք։

Այս կերպ գրամ հաւաքելը մեծ առաւելութիւններ ունի. առաջինն այն է թէ ԷՔՍԷՊԱՆ է, բոլոր մասնակցողը հաւասար դումար կը վճարեն, որու մասին ամէն ոք գոհ է անշուշտ, նա մանաւանդ հարուստները։ Երկրորդ, փոքր գումար մը կրնայ ոքոյուիլ, ինչպէս 5 զրշ. և կամ փոքրագոյն գումար մ., և դիւրամատչելի, որով վախ չկայ մերժուելու և կամ ճնշելու։ Երրորդ առաւելութիւնն է հանգանակութեան գումարին ամբողջապէս օգտակար ըլլալը, թատերական հանդիսի կամ նուագահանդիսի սովորական ծախուց պատճառաւ դէթ մասամբ—և երբեմն մեծ մասամբ—չկորսուիլը։ Վերջապէս առանց փող և թմբուկ հնչեցնելու, մեծ ազդեցու և ազնուկի, առաւել բազմաթիւ անձանց օժանդակութիւնն ստանալու դրութիւնը։

Սակայն չմոռնանք որ անպատեհութիւններ ալ ունի։

Առաջինն այն է որ տասն և տասն ևլեց կարգի հրաւէրքն պէտք է շատ արագութեամբ գրուին, որպէսզի 50-60000 նամակները տարիներ չտեւեն. չորս հինգ աւուր մէջ ամենայն ինչ կատարուելու է։

Երկրորդ անպատեհութիւնն է եթէ այդ բիւրաւոր անձանց մէջ մէկը կամ մի քանիներն, անուշադիր կամ անհոգ, չգործադրեն իրենց բաւածը։ Այլք կը շարունակեն, ընդհանուր խառնչփոթութիւն և հաշուոյ խանգարում կը ծագի, ամբողջ մեքենան կը դադրի շարժելէ։

Վերջին անպատեհութիւնն է դրամի հաւաքումը։ 16րդ կարգի նուիրատուին դրամը 15 ձեռքէ պիտի անցնի և դիզուելով դիզուելով պիտի հասնի ի կեդրոն։ Ըստ որում նուիրատուք երկու կարգէ անդին զիրար չեն գիտեր, չեն ճանչնար, գործողութիւնը իր կենալ եթէ գտնուի ոմի մը որ ստանալէ վերջ դանդաղ [illegible] Իրաւ է որ միշտ կայ մէկը որ իրմէ հաշիւ կը պահանջէ։

Ինչ որ ալ ըլլայ, ահաւասիկ հանգանակութեան դրութիւն մը զոր եւրոպացիք Զէ՛ն-դ-ա՛ կ'անուանեն և որուն գործնականութեան ասոիճանին վրայ կրնան խորհիլ մեր ընթերցողք Զատկի դադար օրերուն։ Ե.

ՏԱՀՈՄԷԻ ԱՄԱԶՈՆՆԵՐԸ

Տահոմէն օրուան խնդրոյ կարգն անցած է եւ այս գրեթէ անծանօթ երկրին վերաբերեալ ամէն բան հետաքրքրութեամբ կը լսուի։ Արդէն խօսեցանք այդ երկրին մէկ բարբարոս սովորութեան, մարդազոհերուն վրայ. այժմ, Պ. Արման Տիւպարիի նոր գրքէն կարի շահեկան տեղեկութիւններ կը քաղենք համրաւաւոր ամազոնիներուն, իգական զօրագնդին վրայ, որ այդ խաւիլի պետութեան ամէնեն զարմանալի կողմերէն մին է։

Տարօրինակ բան, այդ երկրին մէջ ուր բազմակնութիւնն այն ասոիճանի հասած է որ թագաւորը կրնայ երեք չորս հազար կին ունենալ, եւ իր հպատակներն այնչափ կին որչափ իրենց հարստութիւնը թոյլ կուտայ իրենց, այդ երկրին մէջ ուր կիներն ամէնէն աւելի խոչընդոտած և ստորնացած է, այդ երկրին մէջ կինը կը գրաւէ ամէնէն բարձր եւ ամէնէն երկիւղալի կացութիւնը։

Իրաւ է որ այս բանիս համար պէտք է արհամարհէ այն բաներն որք իր զօրութիւնը կը կազմեն մեր մէջ,—շնորհ, քաղցրութիւն, ընտանիք։

«Մենք կին չենք, երիկ մարդ ենք» կ'ըսեն խրոխտութեամբ Տահոմէի ամազոնները։

Եւ կրնան յանելու. կատաղիներ ենք։

Առաթուր կոխելով իրենց սեռին հրապուրիչ յատկութիւնները. յոգվածներուն արիւնուչա ցանկութիւններն կ'առնուն, սիրտը կը քարանայ իրենց գլխոյն և կուրծքին մէջ մարդկային բան մը չմընար։

Տահոմէի բանակին լաւագոյն տարրը կը կազմեն ամազոնները, եւ իրենց թագաւորը կը խոստովանի թէ առանց անոնց միշտ չպիտի կրնար շահիլ յաղթութիւնները. իր արու մարտիկներ չեն կրնար պարտութիւն մը տանիլ հաստատութեամբ, մինչդեռ խոչընդոտները, ընդդիմութիւնը, կոտորածը, եւս աւելի կը գրգռեն իր էգ մարտիկներուն եռանդը։

Ֆորպս անգլիացին կը պատմէ նշանակելի միջադէպ մը Տահոմէի հանգէսներէն միայն մէջ, որուն ներկայ գտնուելու բազդն ունեցաւ եւ ուր թագաւորը պիտի դատէր առկախ խնդիր մը ընդմէջ իր արու եւ էգ զինուորներուն։

Նիստը բացուելուն պէս, ամազոն մը, որ զօրապետի ասոիճան ունէր, եկաւ յայտարարեց թէ, առանց իր ընկերներուն, Տահոմէցիները պիտի յաղթուին վերջին պատերազմին մէջ, ըստ որում արու զինուորները յետս նահանջած էին, մինչդեռ ամազոնները ետ մղած և ցրուած էին թշնամին։

—Ահ-բա՜հ-տու նու-մէ՛ (զօրապետուհուոյն անունն էր այս հմարիտ խօսեցաւ, գոչեց Ահ-պո՜հ-բեհ, թագաւորին եղբարց մին, բայց ետ նահանջող զինուորները լաւ զինուած չէին։

Փախստականներուն ներկայացուցիչներն յառաջացան Ն. Վեհափառութեան առջեւ, ծունր դրին, եւ փոշին համբուրեցին։

Հետզհետէ, խռովայոյզ վիճաբանութիւն մը բացուեցաւ ամազոններուն եւ արու զինուորներուն մէջտեղ. ամազոնները իրր վատ կ'ամբաստանէին զինուորները, որք կը պոռային՝ անոնց ձայնը խափանելու համար։ Ասոր վրայ ամազոնները սկսան ոռնալ խրոխտին։

Եթէ զինուորք ի մարտ երթան՝
Պարտին յաղթել եւ կամ մեռնիլ։

Երկար վիճաբանութենէ յետոյ, որ երգերով, արքայական հառով և թմբկահարութեամբք կ'ընդհատուէր, Ն. Վեհափառութիւն վճիռ տուաւ ի նպաստ ամբաստանելոյց և անոնց շնորհեց ամէն տարի ամէն մարտիկներու նուիրեալ համազգեստները. թէեւ ամազոնները կը հնդրէին որ զրկուէին այդ համազգեստներէն իրենց վատութեան համար։

Այս ամազոնները, կը յարէ Ֆորպս, անմեհեր են. յաղթել կամ մեռնիլ, այս է իրենց նշանաբանը։ Միաբերան երգեցին զայն քանիցս, այն օրն ուր հաւատարմութեան երդում տուին թագաւորին, և ապացուցանելու համար թէ ի գործ կ'ուզէին դնել զայն, բարձրաղաղակ խնդրեցին պատերազմ ընդդէմ Ադդամամներուն։ Արարողութեան վերջանալուն մօտ, զօրապետուհիներէն մին սա կերպ խօսեցաւ.

—Ինչպէս երկաթագործը երկաթեայ ձող մը կ'առնու, և, կրակին օգնութեամբ, կը յաջողի անոր ձեւը փոխել, նոյնպէս մենք ալ փոխած ենք մեր բնութիւնը։ Մենք ալ կին չենք, երիկ մարդ ենք։ Թագաւորը կատաղեցաւ, բայց առանց դերձանի, կարելի չէ հագուստ շինել անով։ Մենք դերձանն ենք։ Եթէ արեւուն չտրնալու համար ցորեն դնէք դուրսը և մառնաք եւ առնելու, այժերը կ'ուտեն ցորենը։ Եթէ ուշանանք Ապիքէնդաշներուն վրայ յարձակելու, ուրիշ ազգ մը պիտի օգտուի այս հարուստ կողոպուտէն։ Տան մէջ սեղան մը այն ատեն բանի մը օգտակար կ'ըլլայ երբ վրան բան մը դնեն, տակտա մը այն ատեն օգտակար՝ երբ հեղուկով մը լեցնեն զայն։ Տահոմէի բանակը, ամազոններէն զուրկ մնալով, անօգուտ բան մը պիտի ըլլար, անեղծատակ սեղանի մը կամ տակտաի մը պէս։ Բայց ձեռքը կ'ընդունի ինչ որ իրեն տան։ Մենք պատերազմ կ'ուզենք, որպէսզի մեր ձեռքերը լենան։

Ատենաբանն հարիւ խօսքն աւարտած էր, բոլոր ամազոնները ոտք ելան և խրմբռմին երգեցին. ձեռուընին դէպի երկինք կարկառած.

Թող որոտումն ըսպանէ մեզ,
Եթէ զբաժնէք մեր երդումներ։

Թագաւորը տակէն պատասխանեց.

—Որոտդը չուն մը կը գնէ, և երբ լաւ մը մարդէ զայն, հեռը որսի կը տանի, առանց ըսելու թէ ի՞նչերէ կը յուսայ գանել. սակայն, չուրը թաւուտին մէջ անասուն մը տեսածին պէս, կը հալածէ զայն, և եթէ դատարկ բերնով դառնայ, որսորդն, իր բարկութեանը մէջ, կ'սպանէ զայն և դիակը կը թողու անգերեռն և գայլերուն։ Եթէ հրամայեմ ձեզ որ թաւուտի մը մէջ դարանակալ թշնամին սեղէն հանէք և դուք չը կատարէք հրամանս, կը պատժեմ զձեզ։ Երբ հպատակներուս հրամայեմ որ ձեռուընին կրակը դնեն, պարտին հնազանդիլ։ Զեզմէ անոնք որ, պատերազմին մէջ, յանկարծակիի գան թշնամիէն, պիտի զոհուին և իրենց դիակները գայլերուն և անգերեռուն կեր պիտի ըլլան։

Այս պզտիկ ատենաբանութիւնն աւարտելէ յետոյ, որ կը բաւէ ցոյց տալու իր բացարձակ իշխանութեան գաղափարը, թագաւորը քանի մը անգամ պարեց, բաժակը պարպեց, անագեայ ամանի մը մէջ ռում մատոյց իր ամազոն սպայներուն և իր վրանին տակ քաշուեցաւ. մինչդեռ կիներ զինուորները կը վերադառնային իրենց զօրանոցը կատարեալ բարեկարգութեամբ։

Ամազոնները նշանաւոր են իրենց լաւ կեցուածքով, կարգապահութեամբ եւ իրենց զէնքերուն տարած իմաստով։

Հնութեան Վեստաներուն նման, պարտին պահել իրենց կուսութիւնը, եթէ ոչ մահու պատժով կը պատժուին։

Իրենց գտնուած բնակարանին մէջ, յատուկ պաշտօնեայներ կը հսկեն իրենց սրբութեան։ Երբ միայնակ դուրս ելլեն, արանց արգիլեալ է անոնց երեսը նայիլ, հեռերնին խօսիլ. Վա՜յ այն ամազոնին որ յանցանք մը գործէ. իր հրապուրողին հետ կ'ենթարկուի ամէնէն ահռելի տանջանաց։

Արանց պէս կը հագուին, կը սնուցուին եւ թոչակ կ'ստանան, բայց աւելի համարում և բազմաթիւ առանձնաշնորհում կը վայելեն։ Այսպէս, զերծ են տարհապարհակ աշխատութենէ եւ այն ատեն միայն հանրային ծառայութիւն կ'ընեն երբ թագաւորը երեւի իր հպատակներուն։ յայնժամ նորա պատուակալ ուղեկիցներն են։

Զինուորական ամէնէն բարձր ասոիճաններու կը հասնին։ Բաց ասոի, ամազոնները երբեք արանց հրամանին ներքեւ չեն, եւ իրենց բոլոր սպայները, բարձրագոյնէն մինչեւ ստորնագոյնը, կիներ են։

Թագաւորութեան հարուստ ընտանեաց ամէնէն քաջառողջ կոյս աղջիկներէն կ'ընտրուին։ ընդհանրապէս հինգ վեց հազար հոգւոյ բանակ մը կը կազմեն, այսինքն Տահոմէի մշտական բանակին կէսը։

ՇՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ

Տպարան Գ. Պարսամեանի

Պատիւ ունիմ ծանուցանել մեր բարեկամաց եւ արդոյ հասարակութեան թէ կրնայ ազնիւ ծանուցանել մը՝ Հնարաւորութեան եւ թէ տպագրութեան եւ թէ տպագրական տառերով եւ ամեն տեսակ կարգով գրական ամեն տեսակ մեքենայ եւ մանրամասն գործեալ, զարդ նոր բերել տուած եմ, եւ ըստ վերջին կատարելագոյն տպագրական եւ վիմագրական արուեստից գրչագրեալ ամեն գործոց համար։

Դիմել առ
Գ. Պարսամեան
և. Պոլիս

Սուլթան-համան փողոց թիւ 14

ՆՈՐԱՁԵՒ ԴՐՊՐԱՆՆԵՐԸ

«Փութացէք առնլու ցորչափ կը բաշխեն։ Կրծեր Ֆարիւլէի ուսուցիչ մը սկեզբնական եւ թերատեսաց, երեւակայական հիւանդի մը։ Աղջարեւ, դեղերն ալ արդուզարդի պէս են։ Բայց եթէ դեղերն հրաշալի արդիւնքներ կ'երեւին և [կ'անհետին, հիւանդութիւնը կը մնայ։ Շատ բաներ կը մոռցուին։ բայց ինչ որ պիտի մնայ, մաքրասիրական ինչ ինչ դեղերու ազդու գործողութիւնն է, ինչպէս Իոպ Լէշշիրը [խոտերու հիւթերով պատրաստուած]։ Անոնք բերուած արդիւնքը դեղի մը ազդեցութեան լուսագոյն ապացոյցն են։ Ոսպ Լէշան միշտ օգտակար է մաքրելու և վերանորոգելու համար արիւնն այն անձանց որք գլխու ծանրութիւն ունին, քերուածք, վերքեր, սիրդիսանն հիւանդութիւնք, արիւներթութիւն, քնաւութիւն, ջղային դրգռութիւն, և այլն։

Հարիւրը, Պ. Լէշշ, դեղագործ ի Պորտս, ձրիաբար կը ղրկէ շատ հետաքրքրաշարժ տետրակ մը [52րդ տպագրութիւն] արեան վերանորոգման վրայ։ Այդ տետրակը կարելի է նաեւ գտնել ամեն լաւ դեղատանց մէջ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՍԻՐԱՑԻՆ ԶԲՕՍԱՆՔ

ԿԱՄ

ՄԻՋԻՆ ԴԱՍՈՒ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹՆԵՐՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Բարոյալից և զուարճալի թատերախաղ 4 արարեալ։ Գրեց Ն. Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ։

410 Գինն է 3 դահեկան 1—3

ՏՕԲԹՕՐ Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Սիւրմարէն փոխադրուած է ի Բերա Պէշեար փողոց թիւ 9։

Երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջ իւր բնակարանը կ'ընդունի հիւանդներն և երեքշաբթի օրեր ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 47

Մամուլ խափանեալ զուարճաբերթի արտաքսուած Գէորգ Էֆէնտի Ա. լվանեան՝ Մխիթարեան գիրն և Իզմիրեն ընթեր օրի բերել տուած է, և ամեն գնով կը վաճառէ Ղալաթիա, Բէնէլէնպիզարար Իփսի խան։ Առանցմէ զատ, յատկապէս բերել տուած է Սիրոյի փոքր Սալամանն գունաներեն, Լուբարտէն

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ

Սիրքէ խմալ [illegible] ալբնաճագ սէքիզ [illegible] Գ.Ը.յէ խուրմանքն պէհէր ճէտիա [illegible] յէսի ալիմ մէջ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարթը լումինն օթուզ պէրինճի կիւնի գարարը գամիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրաֆէրի լէվազիմամ տայիբէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

29 մարթ 1890 — 395
Նո. 34 — 2—2

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ

Սէլանիք վէ Գոսովա ֆիրգայի ասքէրիյէէրինտէ պուլունան Հայվանամթ իչուն իչ եիւզ ալթը սէնէսինտէ այրը այրը միւպայիա օլունաճագ էչեայի մուլթապիէնին իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխի իլանէն իթիսարէն պիր հաֆթանա գաւառ մագամը Սէրաֆէրի լէվազիմամ տայիբէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

29 մարթ 1890 — 396
Նո. 35 — 2—2

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ

Եէտինճի օրտուլա կէօնտէրիմէք իւզրէ միւպայիա օլունաճագ եիւզ էլ լի պին քիլօ գուրու ֆասուլանըն պէհէր գէլէսի գէրդ վէ էլի պին քիլօ սապօնըն պէհէր քիլօսը իչ զուրուչ օն փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Նիսանըն պիրինճի փազար կիւնի գարարը գամիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապալ օլունաճագը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրաֆէրի լէվազիմամ տայիբէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

29 մարտ 1890 — 397
Նո. 36 — 2—2

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ

Ֆէս վէ պէզ ֆապրիգալարընտա խմիմալտէն սագիթ բէօհնէ պագըրլար իլէ թիմուրլարընն ֆիրուխթ օլունաճագը էվվէլճէ իչար օլունմուշ խաէտէվաթը մէգբիրէտէն պագըրլարընն պէհէր քիլօսը պէշ պուչուգ վէ թիմուրլարընն պէհէր քիլօսը օն իքի փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտըն 29ընճը կիւնիւ թէքրար միւզայէտէյէրի իճրա օլունուպ գարարը գամիլէրի իճրա օլունաճագընտան իչթիրասընա վէ 31ինճի կիւնիւ եիւզ տէ պէշ գամիլնա թալիպ օլանլարընն մագամը Սէրաֆէրի լէվազիմամ տայիբէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

27 մարթ 1890 — 393
Նո. 32 — 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչուն մանուէլէն միւպայեասը բաղմ կէլէն պէշ եիւզէն սէքիզ եիւզ թագըմա գաւառը զապրթանա մախուս չէքէր բէնկ քէմէն պէզինտէն չաքէթ վանթալօնտան իսարէթ էլպիսէնին պէհէր թագըմը ալթը վէ քէգաւիք մէգբիր քէմէն պէզինտէն օն պէչտէն հիրմի պինէ գաւառ նէֆէրաթ էլպիսէսինին պէհէր թագըմը ալթմշը տօղուզ զուրուչա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտը օթուզ պիրինճի կիւնի գարարը գամիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարընն մագամը սէրաֆէրի լէվազիմամ տայիբէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

27 Նիսան 1890 — 364
Նո. 33 — 3—3

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré renfermant toutes les modes nouvelles pour la SAISON d'Été, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Expéditions dans tous les Pays du Monde.

Le catalogue indique les conditions pour l'envoi *franco de port*.

Correspondance en toutes Langues

Les BONBONS LANDAIS
D'ARCACHON
PASTILLES LECHAUX
à la Sève de Pin Maritime Pure
sont un PRÉSERVATIF certain contre
La FIÈVRE DENGUE
et un remède efficace hâtant la convalescence de ceux qui en sont atteints.
Maria LECHAUX, Phen, Bordeaux, et bonnes Pharmacies

Կը ծախուի ամեն լաւ դեղավաճառաց քով։

ՄԱԳԻՈՆ
ԿԻՍԱՔԻՊԼԸՐ
ՀՈՆԳԿՈՆԻՆ
ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ
Կալաքարային ցաւերուն ամենամաքուր
ՍԵՂԱՆԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՒ ՀՈՎԱՄԱՐ ԸՄԵԼԻ
Հազերու, խռչափողի բորբոքմանց, ստամոքսի և ուղիոց համար յանձնարարեալ։
Հայնրիխ Մագդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա — 47

DÉPURATIF INCOMPARABLE
Le Grand Régénérateur du Sang

ROB LECHAUX
Sucs végétaux concentrés de
Cresson et de Salsepareille rouge
FORTIFIE, RENOUVELLE LE SANG
Donne la Santé, la Force, la Vie
Médailles d'Or et Diplômes d'Honneur
A TOUTES LES EXPOSITIONS
Demander la Brochure sur la RÉGÉNÉRATION du SANG
Dépôt Général: MARIO LECHAUX, Pharmacien-Chimiste
Rue Sainte-Catherine, 164, BORDEAUX
Détail dans toutes les bonnes Pharmacies

Ամենաշահաւոր ցանկ
Երիտասարդաց, Կանանց, Օտարազգեստ
ԹՈՄԱՍԱՆԻԼԻՍՆ ՈՐԴԻՆԻ ԵՒԿ

Անուն	Թանց	Անուն	Թանց	Անուն	Թանց
Այզպանս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէրին	200
Ալենէլ	3000	Գարիկէս	3500	Բանակը	1700
Ալարիս	2500	Գեղանս	2200	Բրա՛ս	1500
Ալբոս	1300	Գազ	1 00	Բարդ	1000
Ալբիսգրա	4000	Կրանս	2200	Բաբիլոն	2800
Գնասանս	1000	Հիրս	2000	Բիարիթ	4400
Գերարանս	220	Հնարալիս	2000	Բիարիտ	3200
Գրաֆ	2000	Հինաս	7000	Բ.ս	3000
Գերիֆանս	800	Հանգիր	1200	Բանիս	8 00
Դեմրս	2600	Մանս	1000	Բազարիս	3500
Դարիս	3 00	Ճիանս	2300	Բարէնս	4000
Դանիս	2100	Գեղրս	2000	Անդրանիկ	8200
Դարդ	2000	Գարրիս	4200	Բարիս	2000
Լ.ս	2500	Գանիս	2200	Ա բրիս	2000
Զիրանիս	1000	Լ.ս	1000	Գարենս	4800
Գլիս	4 00	Լեքանիս	4500	Գ Լեքիրն	3000
Գերարանս	8400	Լիմնս	8000	Գարբս	1200
Տիրգ	2500	Լարմ	1 00	Գարիս	2800
Տամիս	1800	Մարենգ	4300	Գարբիս	800
Տարս	4100	Մարգելլ	6500	Լարգիս	5000
Տրարս	2000	Միրս	2000	Գ.ս թարբս	5000
Տարնամ	1100	Մարիս	3100	Լեմս	3600
Լարարաս	3000	Լ.ս	2000	Գ.ս գրա	1000
Էլեքիրս	3200	Օրլանս	3000	Գիմարիս	200
Էրարս	2600	Թեքլս	5000	Գրմս	200
Ֆարլեան	800	Դրանս	4 00	Գ.ս	140
Ֆիս	1700	Գեղս	2000	Գարբիս	120
Լ.Ֆիրլն Մանարդ					8000
Բերմիլն Մանարդ					8000
Լիդրլն Մանարդ					6100

Ուղարկուելու համար դիմեցէք Գրասենեակ։
Դիմել առ Ֆ. ՀԱՆՍ ԵՒ ՈՒԻԳ
Գրքատուն
Թիւ 17-18, Բիշիլիք Միլլէթ խան, Գալաթիա — 156

ՃԵՐՄԱԿ ԱԿՌԱՅՆԵՐ
Առողջապահութիւն Բերնի
ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ | EAU DE BOTOT
կը պահպանէ ակռայները, կը պնդէ ընդերքը, կը զովացնէ բերանը։
ՓՆՏՌԵԼ ԲՈՒ ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 17, Ռիւ տը լա Բէյ, ԲԱՐԻԶ։
Ասկից առաջ՝ 229, Սէնդ-Օնօրէ
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ՀԱՏԱՎԱՃԱՌԱՑ ՔՈՎ
Հարցնել նաև Պոթոյի վիրնիկը ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Դրբութեամբ և բոյրովը գեղազանց։
423 — Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Գօն Մարշէն, 354, Մեծ փողոց Բերայի

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՀԱՅՈՅՆՈՒԹԻՒՆ ՏՈՒԹՈՒՐ ԼԱԼՈՒԻ —Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՀՈՍՖՈՐԱՆՆ ՄԻԱՍ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչև ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղաժամ կորուստ, եւ առնական պիտերու կորուստէն յառաջ եկած ամեն գործարանական խանգարումներ։

Բուժէ գծագրամարսութիւնը, ջղային եւ արտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւնները, արեան լրջանը բոլոր խանգարումները։ Ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապաքումը, զէր կատարուած կենսական պիտերու ոչ է կորուստ որ յառաջ եկած է ուրիշ պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ սուր հիւանդանալ մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմրցակցելի եւ մեծագոյն է։ Մեխանագործութեան դպրոցներն եւ արհեստանոցներ կ'անհետանան ճշմարտագէտ հրաշալի արդիւնքներ մը։

ՏՈԹՈՅԻ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՐՈՆՆ Ջղային հիւծ եւ ուղեղային գրգռութիւն կ'տեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական եւ լուկրատան տարրը, փոփոխն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գրգռութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացնէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ տարքին տալով հաստատուն եւ առդիգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Անորոշագոյն է, կը զարթեցնէ արիւնն եւ նոր առողջութիւն ի դէպ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրն իսկ, ջղային գրութեան եւ մտաւորական պարտականութիւնը նորոգ յառնելեմբ։ եւ կորութեան եւ բարօրութեան զգացմամբ մը զոր վարժութիւնն հիւանդը շատուց ի վեր կ'[illegible]։ Մարդոյութիւնը վերանորոգուած է։ Անարմանը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ախտաց պատճառը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Գունը կը լլինի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Դէմքը գ'ունի մի լեմայ, աչքերը լաղանան կը գունաւորին, աչքերը լաղանան կը լլինի, մարմնը պարծանք եւ առողջ գոյն մը կ'ստանայ, մարդերը դիտ կ'ուսանան։

Զգուշացիր տարբերմանութիւնեն։ Տոքթոր Լալորի ճշմարիտ Ֆոսֆորինը պարունակել է մեծ ընչերան մէջ որ, բրիտանական կառավարութեան գրասէրը կը կրեն սա բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England [illegible] փոխագրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ է [illegible] եւ [illegible]։

Մեծագոյն եւ փոքր քանակի կը վաճառուի թուղթերով եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչի քով։

65 — Մ. ԷՍՄԱՆՆ ԳԱՐԱՆԱՆ
Ընդհանրական Ընդհանուր մթերանոց, Վարուհա, պահականոցի քով, կայսրան թրամաէյիրց, 95 եւ 97։

ՈՉ ԵՒՍ ՑԱՑԱՐԻԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱՃՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԻԱԼ—ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ — 89

Այս բաղադրութիւնն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յիսս գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն մինչ երկամեայ պատրաստութիւնները։

Այս երկուքն, շատերէ հոգի չեն ներեր, մեր շէրբրութիւնը կ'առնուն կնիկներն և մանուկներն։

Պղտութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, տկայները չի սեցներ։

Վերջնատեղի՝ ԹԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ԿԱՀԱՐԱՏՈՒՆ

ԹՈՒԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

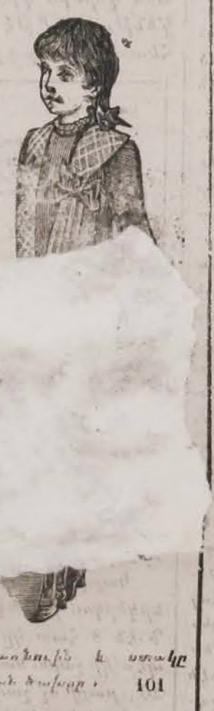

Մայր վաճառատան մէջ խիստ ժամանակներով կը վաճառուին ամեն տեսակ հեծանիւներ, կանանց համար կրնտացներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, բուռներ, օժտի համար [illegible]։

[illegible]

101

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆՍԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԵՆՆԱ — Հաստատեալ 1858 ին

1887 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր Ֆր. 86.699.951.29
Ամրոցութիւն ապահովեալ գումարաց » 408.448.921.35
Ապահովագրել առուոյ անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժին. ներէն % 25 շահ կ'բնեն։

Ապահովագրել առուոյ անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ գրքամագլուխներէն մինչեւ 41 ½ % շահ կ'բնեն։

ԽԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ, Օրինակ,

35 տարեկան անձ մը 29,70 ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգողաց ապահովելու համար 10,000 ֆրանքի գրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և սա իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Ժիտոք) Օրինակ,

Մէկ տարեկան եղած մէջտեղին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 ֆրանքի գրքամագլուխ մը պիտի առանայ, սակայն զատ պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց 320,30 ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Մահկանց օժտին հասնիս, ապահովագրելոյց շահուց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն համար 37 %, 31.12 % և 41 ½ %։ Ապահովագրեալ 1000 ֆրանքին վրայ, 115 ֆրանքի շահաբաժին ստացած են վերջին բաշխումէն։

Ընդհանուր մշանակի մը միջոցաւ փորձելի է երաշխաւորել նաեւ վճարուած գումարներն, եթէ մահ պատահի։

Տեղեկութիւնաց համար դիմել առ ընդհ. Գործակատարն Գ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՈՆՏԻ, Գրասենեակ, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան տեղապահն է Գ. Մ. ԱՏԼԻՐ — 26

ԺՕՐԺ ԷՖԹԻՄԻԱՏԻՍ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀՈՎԱՆՈՅԻ

Ի Պոլիս Աշըր Էֆէնտի խանի տակ թիւ 17 եւ մասնաճիւղն ի Մեծ շուկայ, Նուրի Օսմանիյէ ճատտէսի թիւ 32։

Կը խնդրուի արգոյ հասարակութենէն ոչ է հովանոց չգնել առանց նախապէս այցելելու այս մթերանոցն։ Այդ մթերանոցի տէրն, Եւրոպոյ ամէնէն նշանաւոր գործարանաց հետ պայմանագրութիւն կնքած է և գործարանաց հաշուոյն անհաւատալի ժան գներով պիտի վաճառէ ամենաուան համար թէ՛ արանց և թէ կանանց յատուկ 10000 հովանոցներ։ Այդ մթերանոցին մէջ կը գտնուին նաև արանց ու կանանց համար ֆէս ֆէսէ ֆանէլաներ սպիտակ ու գունաւոր թաշկինակներ, գուլպայներ, սեղանի սպասներ, փողկապներ և այլն, որք որոշեալ գներով կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ՛ մեծ քանակութեամբ։ Ապրանաց տեսակին ու ժամանութեան վրայ գաղափար մը ունենալու համար հարկ է անգամ մը այցելել այդ մթերանոցը։ — 405

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈԹԻ ՕՀԼԵՐԷԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԷՆ ՉՈՒՏ ԻՒՂ

Իէոֆոսֆիդ ոբ լով Ի սոդայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժամամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոճաղութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, անորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գլխաւոր գրասենեակ՝ ի Կ. Պոլիս։ ՀԱՄՄԼԷՐ ԵՒ ՀԻՐՁԼԷ — 81

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

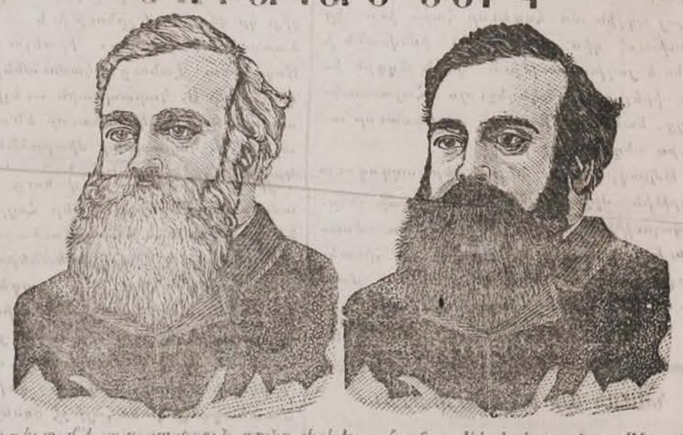

Նոր գիւտ մէկ [illegible] գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ օճ և նիւթ գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԵՒԵՆ ՆԱԽԱՆԱՊԵՏՆԵՐ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵԼԻ

Այս նոր ներկը քաղուածքով է միայն արտաներս և խոտերու ներկ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փոքր ոյդ առած է [illegible] ներկին օրէցք գերազանց և նեսանարդնակ ուրիշ պատրաստութիւններ։ Գրասենեակներ է մաղբուն ամենէն դիւրակն [illegible] ամենէն [illegible] դիպ հանել։ Որ իսանցնել հերաց անկումը գլխարկը մաքրել, թեփ [illegible] Եւ [illegible] մազերն մերկ [illegible] Ա[illegible] կարդ։ Լ

ԿԱՄԱՑԱԾՄԱՆ ԱՂԱՆԳՈՒՄ

Պատրաստի ներկեալ գործածելէ առաջ և փորը քանակութեամբ հեղուելէն դնել սկուառակի մը մէջ, յետոյ [illegible] մազերն [illegible] մէջ թրջած [illegible]։ Ամբ գլուխը [illegible] մինչեւ որ հեղուելի [illegible]։ Բոլոր մազերը մէկ [illegible]։ [illegible] գլուխը [illegible] ամենէն [illegible] ամենէն [illegible] գոյնն [illegible] գոյնն [illegible] գոյն